СТАНОВИЩЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

от 16 февруари 2022 година

относно предложение за директива и регламент за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма

(CON/2022/5)

(2022/C 210/06)

Въведение и правно основание

На 8, 14 и 20 октомври 2021 г. Европейската централна банка (ЕЦБ) получи искания от Европейския парламент и от Съвета съответно за становище по предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма ([1]) (наричан по-нататък „РБИП1“) и предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно механизмите, които да бъдат въведени от държавите членки за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, и за отмяна на Директива (ЕС) 2015/849 ([2]) (наричана по-долу „ДБИП6“).

ЕЦБ е компетентна да даде становище на основание член 127, параграф 4 и член 282, параграф 5 от Договора за функционирането на Европейския съюз, тъй като предложеният регламент и директива съдържат разпоредби, които засягат основната задача на Европейската система на централните банки (ЕСЦБ) да осъществява паричната политика на Съюза съгласно член 127, параграф 2, първо тире от Договора, основната задача на ЕСЦБ да насърчава нормалното функциониране на платежните системи съгласно член 127, параграф 2, четвърто тире от Договора, задачите на ЕЦБ във връзка с пруденциалния надзор над кредитните институции съгласно член 127, параграф 6 от Договора, статута на евробанкнотите като законно платежно средство съгласно член 128, параграф 1 от Договора и приноса на ЕСЦБ за стабилността на финансовата система съгласно член 127, параграф 5 от Договора. Управителният съвет прие настоящото становище съгласно член 17.5, първо изречение от Процедурния правилник на Европейската централна банка.

Общи забележки

1. **Преглед и встъпителни бележки**

1.1. В настоящото становище се разглеждат РБИП1 и ДБИП6, които са част от пакет от четири законодателни предложения, публикувани от Европейската комисия на 20 юли 2021 г. с цел укрепване на правилата на Съюза относно борбата с изпирането на пари (БИП) и финансирането на тероризма (БФТ) (БИП/БФТ). Отделни становища на ЕЦБ разглеждат останалите две законодателни предложения: а) предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Орган за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) № 1094/2010 и (ЕС) № 1095/2010 ([3]) (наричан по-долу „РОБИП“) и б) предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно информацията, придружаваща преводите на средства и определени криптоактиви (преработен текст) ([4]).

([1]) COM(2021) 420 final.
([2]) COM(2021) 423 final.
([3]) COM(2021) 421 final.
([4]) COM(2021) 422 final.

1.2. ЕЦБ приветства тази инициатива. В съответствие с предходни становища на ЕЦБ относно законодателни предложения ([5]), свързани с БИП/БФТ, ЕЦБ силно подкрепя режим на Съюза, който гарантира, че държавите членки, органите и структурите на Съюза, както и задължените субекти в рамките на ЕС, разполагат с ефективни инструменти за борба със злоупотребите с финансовата система на Съюза за изпиране на пари (ИП) и финансиране на тероризма (ФТ).

1.3. Уредбата на Съюза в областта на БИП/БФТ засяга задачите, изпълнявани от ЕЦБ в областта на пруденциалния надзор върху кредитните институции съгласно член 127, параграф 6 от Договора и Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета ([6]), както и задачите по член 127, параграф 2 от Договора, които попадат в обхвата на нейния мандат на централна банка. Това засяга и ЕЦБ от институционална гледна точка.

1.4. Първо, задачата за надзор над кредитните институции във връзка с предотвратяването на използването на финансовата система за целите на ИП или ФТ не е възложена на ЕЦБ. Това е изключено от член 127, параграф 6 от Договора, който ясно ограничава задачите, които могат да бъдат възложени на ЕЦБ, до задачи по пруденциален надзор. Важно е обаче да се вземат предвид резултатите от надзора в областта на БИП/БФТ във връзка с изпълнението на задачите на ЕЦБ по пруденциален надзор. По-специално рискът от използването на финансовата система за ИП или ФТ има отношение към съответните пруденциални надзорни решения на ЕЦБ, касаещи придобиването на квалифицирано дялово участие в поднадзорни лица, издаването и отнемането на лицензи на кредитни институции, и оценките за пригодност на съществуващи или потенциални управители на поднадзорни лица, както и за текущия надзор в контекста на процеса по надзорен преглед и оценка. Сериозните нарушения на изискванията за БИП/БФТ могат да окажат отрицателно въздействие върху репутацията на дадена кредитна институция и по този начин да изложат на риск нейната жизнеспособност. Такива нарушения могат също така да доведат до налагането на значителни административни или наказателни санкции на поднадзорните лица и техните служители. В някои случаи сериозните нарушения на изискванията за БИП/БФТ могат пряко да породят необходимост от отнемане на лиценз на кредитна институция. Поради това ефективният надзор в областта на БИП/БФТ, както и обменът на информация между органите за пруденциален надзор и органите за надзор в областта на БИП/БФТ са от съществено значение ([7]). Измененията на Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета ([8]) и на Директива № 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([9]) през последните години, както и работата на европейските надзорни органи доведоха до създаването на процеси за улесняване на този обмен на информация, който се превърна в неразделна част от работата на ЕЦБ, свързана с пруденциалния надзор над кредитните институции.

1.5. Освен това ЕЦБ е в позицията да действа като контрагент на редица задължени субекти, когато извършва пазарни операции в рамките на мандата си на централна банка. Поради това ЕЦБ подлежи на процедурите за комплексна проверка на клиента, които се изисква да се извършват от задължените субекти по отношение на техните клиенти в съответствие с приложимите рамки за БИП/БФТ.

([5]) Вж. Становище CON/2005/2 на Европейската централна банка от 4 февруари 2005 г. по искане на Съвета на Европейския съюз относно предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари, включително финансирането на тероризма (COM(2004) 448 final) (ОВ C 40, 17.2.2005 г., стр. 9), Становище CON/2013/32 на Европейската централна банка от 17 май 2013 г. относно предложение за директива за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма и относно предложение за регламент относно информацията, придружаваща паричните преводи (ОВ C 166, 12.6.2013 г., стр. 2), Становище CON/2016/49 на Европейската централна банка от 12 октомври 2016 г. относно предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива (ЕС) 2015/849 за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма и за изменение на Директива 2009/101/ЕО (ОВ C 459, 9.12.2016 г., стр. 3) и Становище CON/2018/55 на Европейската централна банка от 7 декември 2018 г. относно изменено предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 1093/2010 за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган) и на други правни актове (ОВ C 37, 30.1.2019 г., стр. 1). Всички становища на ЕЦБ са достъпни на EUR-Lex.

([6]) Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета от 15 октомври 2013 г. за възлагане на Европейската централна банка на конкретни задачи относно политиките, свързани с пруденциалния надзор над кредитните институции (ОВ L 287, 29.10.2013 г., стр. 63).

([7]) Вж. параграф 1.2 от Становище CON/2018/55.

([8]) Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2006/70/ЕО на Комисията (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 73).

([9]) Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 338).

Специфични забележки

2. **Определение за задължени субекти**

2.1. В РБИП1 ([10]) се съдържа списък на задължените субекти за целите на РБИП1, ДБИП6 и РОБИП. В съответствие с предишните директиви относно БИП ([11]), списъкът на задължените субекти не включва централните банки. ЕЦБ отбелязва, че централните банки не попадат в нито една от категориите задължени субекти в рамките на РБИП1, като кредитни институции или финансови институции, тъй като тези термини се използват отделно от централните банки в Договора и в Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка (наричан по-долу „Уставът на ЕСЦБ“). Освен това законодателните актове на Съюза, уреждащи дейностите на кредитните институции и другите оператори на финансовите пазари, например Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([12]), Директива 2013/36/ЕС, Директива № 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([13]) и Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета ([14]) съдържат изрични разпоредби, с които се пояснява, че централните банки не попадат в техния обхват. Тъй като рамката на Съюза за БИП/БФТ чрез РБИП1 преминава към регламент, който ще се прилага пряко във всички държави членки, би било полезно, ако това разбиране относно статута на централните банки от ЕСЦБ е потвърдено от законодателните органи, по-специално по отношение на задачите, изпълнявани от централните банки от ЕСЦБ съгласно Договорите. Що се отнася до допълнителните дейности, които могат да се извършват от някои национални централни банки (НЦБ) от ЕСЦБ, ЕЦБ разбира, че когато държавите членки считат, че специфични дейности, извършвани от някои НЦБ, например предоставяне на текущи сметки на техни служители, следва да подлежат на същите изисквания като посочените в РБИП1 или на съответна подгрупа от тях, те ще запазят възможността да постигнат това чрез националното законодателство.

3. **Аспекти на пруденциалния надзор**

3.1. *Определения*

3.1.1. В РБИП1 терминът „надзорен орган“ се определя като орган, на който са поверени отговорности, имащи за цел да се гарантира спазването от страна на задължените субекти на изискванията на РБИП1 ([15]). В него също така се определя понятието „компетентен орган“, което включва, наред с другото, публичен орган със специални отговорности за борба с изпирането на пари или финансирането на тероризма ([16]). Някои задачи, свързани с пруденциалния надзор, включват елементи, свързани с БИП/БФТ, при които обаче органите за пруденциален надзор, включително ЕЦБ, трябва да разчитат на оценките на риска от ИП/ФТ, установяването на нарушения на изискванията за БИП/БФТ или други данни, предоставени от надзорните органи в областта на БИП/БФТ. Съответно РОБИП ([17]) класифицира както органите, отговарящи за пруденциалния надзор съгласно Директива 2013/36/ЕС, така и ЕЦБ, когато изпълнява задачите си съгласно Регламент (ЕС) № 1024/2013, като „органи извън системата за БИП/БФТ“. Следователно ЕЦБ приема, че нито терминът „надзорен орган“, нито терминът „компетентен орган“ в РБИП1 имат за цел да включват ЕЦБ или други органи за пруденциален надзор.

([10]) Вж. член 3 от РБИП1.

([11]) Директива 91/308/ЕИО на Съвета от 10 юни 1991 г. за предотвратяване използването на финансовата система за изпиране на пари (ОВ L 166, 28.6.1991 г., стр. 77), Директива 2001/97/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 декември 2001 г. за изменение на Директива 91/308/ЕИО на Съвета относно превенцията на използването на финансовата система за целите на прането на пари (ОВ L 344, 28.12.2001 г., стр. 76), Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2005 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризъм (ОВ L 309, 25.11.2005 г., стр. 15), Директива (ЕС) 2015/849 и Директива (ЕС) 2018/843 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за изменение на Директива (ЕС) 2015/849 за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма и за изменение на директиви 2009/138/ЕО и 2013/36/ЕС (ОВ L 156, 19.6.2018 г., стр. 43).

([12]) Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1).

([13]) Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 349).

([14]) Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО (ОВ L 337, 23.12.2015 г., стр. 35).

([15]) Вж. член 2, точка 32 от РБИП1.

([16]) Вж. член 2, точка 31 от РБИП1.

([17]) Вж. член 2, параграф 1, точка 5 от РОБИП.

3.2 *Функция за спазване на изискванията в рамките на задължените субекти*

3.2.1. В РБИП1 ([18]) се определят две категории висши ръководители като отговорни за спазването на изискванията на БИП/БФТ от задължените субекти: „ръководител по спазването на изискванията“ и „отговорник по спазването на изискванията“. Ръководителят по спазването на изискванията трябва да бъде изпълнителен член на съвета на директорите (или на равностоен управителен орган) на задължения субект и да отговаря за прилагането на политиките, механизмите за контрол и процедурите на задължения субект, за да се гарантира спазването на изискванията на РБИП1, както и за получаването на информация за значителни или съществени слабости в тези политики, механизми за контрол и процедури. Тази разпоредба доразвива разпоредбата, която понастоящем се съдържа в Директива (ЕС) 2015/849 ([19]), в която се съдържа терминът „управителен съвет“. Новата разпоредба е предложена в рамките на РБИП1, който като регламент няма да бъде транспониран в националното законодателство, като се използват съответните термини, съществуващи в тези закони. Ето защо се предлага да се използва по-общото понятие „управителен орган“ вместо формулировката „съвета на директорите или, ако няма съвет, на равностойния му управителен орган“. Терминът „управителен орган“ е използван в редица актове на Съюза, уреждащи дейността на кредитните и финансовите институции, като например Директива 2013/36/ЕС, Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([20]) (която съдържа термина „административен, управителен или надзорен орган“), Директива 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 600/2014 ([21]), както и Директива (ЕС) 2017/1132 на Европейския парламент и на Съвета ([22]) (която най-често използва термина „административен или управителен орган“). Поради това РБИП1 може да бъде изменен, за да се посочи, че ръководителят по спазване на изискванията следва да бъде изпълнителен член на „управителния орган“.

3.2.2. В РБИП1 се предвижда, че ръководителят по спазването на изискванията трябва редовно да докладва на съвета на директорите или на еквивалентен управителен орган. В предприятията майки това лице трябва да отговаря и за наблюдението върху политиките, механизмите за контрол и процедурите в рамките на групата. Що се отнася до кредитните институции, управителният орган взема решения колективно и отговаря, наред с другото, за одобряването и прегледа на стратегиите и политиките за поемане, управление, наблюдение и смекчаване на рисковете, на които институцията е или може да бъде изложена ([23]). Поради това в РБИП1 следва да се поясни, че определянето на ръководител по спазването на изискванията не засяга колективната отговорност на управителния орган съгласно други актове на Съюза.

3.2.3. В РБИП1 ([24]) се изисква ръководителят по спазването на изискванията да се назначава от съвета на директорите или управителния орган на поднадзорния субект и да отговаря за ежедневното изпълнение на политиките на задължения субект в областта на БИП/БФТ, както и за уведомяване на звеното за финансово разузнаване за съмнителни сделки. Отговорникът по спазването на изискванията ще бъде член на висшето ръководство на задължения субект ([25]). ЕЦБ разбира, че в рамките на кредитните институции отговорникът по спазването на изискванията и ръководителят по спазването на изискванията ще образуват част от функциите за вътрешен контрол, които ще трябва да се упражняват в съответствие с Директива 2013/36/ЕС, тълкувана в светлината на приложимите насоки на Европейския банков орган (ЕБО) ([26]). Това предполага, наред с другото, независимост на ръководителя по спазването на изискванията и отговорника по спазването на изискванията, ограничения на съчетаването на функциите им с други функции в рамките на кредитната институция, достатъчно ресурси за изпълнение на техните функции и достъп до управителния орган.

3.2.4. Освен това в РБИП1 се посочва, че по отношение на задължените субекти, подлежащи на проверки на висшето им ръководство съгласно други актове на Съюза, отговорниците по спазването на изискванията трябва да подлежат на проверка дали спазват тези изисквания. ЕЦБ разбира, че тази разпоредба се отнася само до изискванията, посочени в други актове на Съюза, и не установява никакво допълнително изискване за проверка за пригодността на отговорника по спазването на изискванията или ръководителя по спазването на изискванията. Това означава, че само когато в други актове на Съюза вече се изисква отговорникът по спазването на изискванията или ръководителят по спазването на изискванията да бъдат подложени на проверка за пригодност, тази проверка ще се извършва в съответствие с тези други актове на Съюза. Препоръчително е да се изяснят няколко практически правила за

([18]) Вж. член 9 от РБИП1.
([19]) Вж. член 46, параграф 4 от Директива (ЕС) 2015/849.
([20]) Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II) (ОВ L 335, 17.12.2009 г., стр. 1).
([21]) Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 84).
([22]) Директива (ЕС) 2017/1132 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2017 г. относно някои аспекти на дружественото право (ОВ L 169, 30.6.2017 г., стр. 46).
([23]) Вж. член 76, параграф 1 от Директива 2013/36/ЕС.
([24]) Вж. член 9, параграф 3 от РБИП1.
([25]) Съгласно определението в член 2, точка 28 от РБИП1.
([26]) Вж. по-специално Насоки на ЕБО относно вътрешното управление съгласно Директива 2013/36/ЕС (EBA/GL/2021/05). Достъпни на уебсайта на ЕБО.

ситуации, при които проверката за пригодност на отговорника по спазването на изискванията или ръководителя по спазването на изискванията се извършва от орган, различен от надзорен орган в областта на БИП/БФТ. Първо, следва да се гарантира, че в такава ситуация съответните надзорни органи в областта на БИП/БФТ предоставят на този орган необходимия принос в рамките на своята надзорна компетентност и при необходимост работят с други органи в областта на БИП/БФТ. Например, ако органите за пруденциален надзор са натоварени с извършването на оценка за пригодност на отговорника по спазването на изискванията или ръководителя по спазването на изискванията, те обикновено са в състояние да оценят някои от критериите за пригодност, като например репутацията, честността и почтеността на засегнатото лице. Що се отнася обаче до други критерии, като например дали лицето притежава подходящи знания, умения и опит, за да изпълнява функциите на отговорник по спазването на изискванията или ръководител по спазването на изискванията, надзорните органи в областта на БИП/БФТ трябва да разполагат с експертния опит и необходимата информация. Второ, като се има предвид значението на приноса на надзорните органи в областта на БИП/БФТ за проверката за пригодност, както и значението на ръководителите по спазването на изискванията и отговорниците по спазването на изискванията за мандата на надзорните органи в областта на БИП/БФТ, посочен в РБИП1 ([27]), надзорните органи в областта на БИП/БФТ следва да имат възможността да попречат на лице, което те не считат, че притежава необходимите знания, умения и опит, да упражнява функцията на ръководител по спазването на изискванията или отговорник по спазването на изискванията, дори когато цялостната проверка за пригодност се извършва от друг орган. Тъй като обаче кандидатите могат да бъдат определени да изпълняват множество функции в рамките на задължения субект, следва да се гарантира, че отрицателната позиция на надзорния орган в областта на БИП/БФТ по отношение на функциите на ръководител по спазването на изискванията или отговорник по спазването на изискванията не засяга възможността органът, отговарящ за цялостната проверка за пригодност, да издаде положително решение по отношение на всяка друга функция на кандидатите. За тази цел следва също така да се поясни, че задачите на ръководителя по спазването на изискванията, посочени в РБИП1 ([28]), се отнасят само до гарантиране на спазването на изискванията на РБИП1. Трето, тъй като оценките за пригодност са предмет на стриктни срокове, следва да се уточни, че приносът на надзорния орган в областта на БИП/БФТ към цялостната проверка за пригодността трябва да бъде предоставен в рамките на подходящ срок. В това отношение се предлага също така да се обърне внимание на ситуациите, при които надзорният орган в областта на БИП/БФТ не е предоставил оценка в рамките на определения срок. Четвърто, тъй като органът, отговарящ за цялостната проверка за пригодност, ще разчита изцяло на приноса на надзорния орган в областта на БИП/БФТ по отношение на знанията, уменията и опита на кандидата, се предлага оценката на надзорните органи в областта на БИП/БФТ да стане част от решението на органа, извършващ цялостната проверка за пригодност. Пето, освен това се препоръчва насоките за сътрудничество в областта на БИП/БФТ, предвидени в ДБИП6 ([29]), да включват и практически условия за начина, по който надзорните органи в областта на БИП/БФТ ще си сътрудничат с ЕЦБ и националните компетентни органи, както е определено в Регламент (ЕС) № 1024/2013, в процеса на проверки за пригодност на ръководителите по спазването на изискванията и отговорниците по спазването на изискванията, както и да посочват конкретни срокове, в рамките на които приносът на надзорните органи в областта на БИП/БФТ да бъде включен в проверките за пригодност.

3.3. *Правомощия на надзорните органи в областта на БИП/БФТ да налагат административни наказания и мерки*

3.3.1. В ДБИП6 се определя широк набор от административни наказания и мерки на разположение на надзорните органи в областта на БИП/БФТ ([30]), които в някои ситуации могат да съвпадат с или да попречат на наказания и мерки, налагани от други надзорни органи, включително ЕЦБ при изпълнението на задачите ѝ съгласно Регламент (ЕС) № 1024/2013. Поради тази причина следва да бъде създаден подходящ механизъм за координация между надзорните органи в областта на БИП/БФТ и другите съответни органи, включително органите за пруденциален надзор. Тези разпоредби биха могли да подпомагат органите при планирането и изпълнението на наказания и мерки и да избягват всякакви нежелани конфликти в техните последици. В дългосрочен план ще бъде важно да се изяснят допълнително практическите аспекти на процесите на координация посредством насоки (или друг регулаторен документ), за да се гарантира, че съответните органи са в състояние да предприемат изискуемите действия в срокове, които често са кратки и които са ясно посочени в законодателството. Това е от значение и за сътрудничеството във връзка с оценките за пригодност (виж параграф 3.2.4). Освен това, когато на органите в областта на БИП/БФТ и пруденциалните органи са възложени едни и същи или сходни надзорни правомощия, насоките следва да гарантират, че във всеки отделен случай правомощията се упражняват от органа, който е в най-добра позиция да ги прилага в конкретния случай. Тъй като разработването на такива насоки може да изисква сътрудничество между Органа за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма и ЕБО (а евентуално и Европейския орган за ценни книжа и пазари и Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване), ЕЦБ предложи специални разпоредби, улесняващи сътрудничеството между тези органи при разработването на регулаторни продукти, в своето отделно становище относно РОБИП.

([27]) Вж. член 2, точка 32 от РБИП1.
([28]) Вж. член 9, параграфи 1 и 2 от РБИП1.
([29]) Вж. член 52, буква а) от ДБИП6.
([30]) Вж. членове 39—41 от ДБИП6.

3.3.2. Предложените в ДБИП6 правомощия на надзорните органи в областта на БИП/БФТ, включват също така правомощието да отнемат или спират действието на лицензите на задължените субекти и да налагат временна забрана на всяко лице, натоварено с ръководни отговорности в задължения субект, да изпълнява ръководни функции в задължени субекти ([31]). В много случаи обаче органът, който е компетентен за издаването и отнемането на лицензи на различните видове задължени субекти или за решенията относно пригодността на членовете на техните управителни органи или лица, заемащи ключови позиции, е различен от надзорния орган в областта на БИП/БФТ. Освен това компетентността за издаване и отнемане на лицензи или за вземане на решения относно пригодността може да се урежда от законодателни актове, различни от законодателството в областта на БИП/БФТ. Например издаването на лицензи на кредитни институции в рамките на Съюза се урежда основно от Директива 2013/36/ЕС, а на ЕЦБ е възложена изключителната компетентност да издава и отнема лицензи на кредитните институции, установени в държавите членки, участващи в единния надзорен механизъм. Освен това тези законодателни актове може да не признават възможността за спиране на действието на лиценз. Такъв е случаят например съгласно Директива 2013/36/ЕС. ЕЦБ отбелязва, че тези разпоредби понастоящем се съдържат в Директива (ЕС) 2015/849 и че надзорните органи в областта на БИП/БФТ могат да имат правомощия да издават и отнемат лицензи по отношение на някои задължени субекти. Въпреки това, за да се отрази фактът, че в някои случаи изключителното правомощие за отнемане на лицензи на задължени субекти се упражнява от органи, различни от надзорните органи в областта на БИП/БФТ, и за да се избегне дублирането на надзорни правомощия в други ситуации, следва да се поясни, че когато правомощието за отнемане на лиценз или за предприемане на друго действие във връзка с лицензирането на задължен субект принадлежи на друг орган, надзорните органи в областта на БИП/БФТ имат само възможността да предложат отнемане или друго действие по отношение на лиценза на органа, който е компетентен да предприеме такива действия. По подобен начин, когато решенията относно пригодността на членовете на управителния орган или на лицата, заемащи ключови позиции, са от компетентността на друг орган, ДБИП6 следва да посочва, че надзорните органи в областта на БИП/БФТ имат правомощието да предлагат приемането на решението на органа, който е компетентен да предприеме такива действия. Тази формулировка ще бъде също така по-тясно съгласувана с текста, предложен от Комисията в РОБИП ([32]).

3.3.3. В ДБИП6 се посочва, че административни мерки, различни от наказания, могат да бъдат налагани по отношение на установени нарушения, които не се считат за достатъчно тежки, за да бъдат наказани с административно наказание ([33]). Някои от административните мерки, изброени в ДБИП6, обаче могат да имат по-тежко въздействие върху задължения субект, отколкото административните наказания. Ограничаването на административните мерки, различни от наказания, до по-леки нарушения би могло да ограничи органите за БИП/БФТ при избора им на най-подходящия надзорен отговор на нарушения на изискванията на РБИП1. Поради това се предлага тази формулировка да бъде заличена от ДБИП6. Може да се обмисли и уеднаквяване на формулировките в член 41, параграф 1 от ДБИП6 и член 20, параграф 1 от РОБИП. Докато първата разпоредба изисква надзорните органи в областта на БИП/БФТ да разполагат с изброените в нея правомощия, когато установяват нарушения на РБИП1, втората разпоредба е по-широка и предвижда, че ОБИП ще има надзорни правомощия и в случаи на вероятни нарушения на РБИП1 и в ситуации, в които разпоредбите, прилагани от избрания задължен субект, не гарантират добро управление на рисковете, свързани с него. Когато тези разпоредби са съгласувани, следва допълнително да се гарантира, че когато ДБИП6 и РОБИП обвързват надзорните правомощия с недостатъци в управлението на рисковете от задължените субекти, се уточнява, че това се отнася само за рисковете от ИП/ФТ, а не за други рискове, за да се сведат до минимум потенциалните конфликти с пруденциалното законодателство.

3.4. *Сътрудничество и обмен на информация между органите*

3.4.1. В ДБИП6 се определят задълженията за опазване на професионалната тайна на надзорните органи в областта на БИП/БФТ на кредитните и финансовите институции (наричани заедно по-долу „органи за финансов надзор в областта на БИП/БФТ“), като се въвеждат изключения, при които на органи за финансов надзор в областта на БИП/БФТ ще бъде разрешено да предоставят поверителна информация на други органи ([34]). Тези разпоредби изглежда не разрешават обмена на поверителна информация с редица видове органи, въпреки че такъв обмен може да е необходим на практика. Например, докато ДБИП6 изисква надзорните органи в областта на БИП/БФТ да си сътрудничат с компетентните органи ([35]) и с данъчните органи ([36]), разрешението за предоставяне на поверителна

([31]) Вж. член 41, параграф 1, букви д) и е) от ДБИП6.

([32]) Вж. член 20, параграф 2, буква и) от РОБИП, в който се посочва, че Органът за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма има правомощието „да предложи на органа, предоставил лиценза на избран задължен субект, лицензът му да бъде отнет“.

([33]) Вж. член 41, параграф 1 от ДБИП6.

([34]) Вж. по-специално членове 50 и 51 от ДБИП6.

([35]) Терминът „компетентни органи“ е определен в член 2, точка 31 от РБИП1 и включва а) звено за финансово разузнаване; б) орган за надзор в областта на БИП/БФТ, който е публичен орган или публичният орган, осъществяващ наблюдение върху органите за саморегулиране; в) публичен орган, който има функцията да разследва или да осъществява наказателно преследване на изпирането на пари, свързаните с него предикатни престъпления или финансирането на тероризма, или който има функцията да осъществява проследяване, изземване или блокиране и конфискация на активи, придобити от престъпна дейност; г) публичен орган със специални отговорности за борба с изпирането на пари или финансирането на тероризма.

([36]) Вж. член 45 от ДБИП6.

информация на тези органи изглежда зависи от това дали държавите членки са избрали да позволят такъв обмен ([37]). За да стане по-изчерпателен списъкът на изключенията от общото изискване за професионална тайна съгласно ДБИП6 ([38]), би могло да се проведе проучване сред надзорните органи в областта на БИП/БФТ, за да се набележат видовете органи, с които те на практика споделят (или трябва да споделят) поверителна информация. В допълнение може да се обмислят евентуални взаимодействия с други органи съгласно предложения регламент относно пазарите на криптоактиви ([39]) (наричан по-долу „предложеният регламент за ПКА“). Освен това ДБИП6 изглежда не установява изискване за професионална тайна за надзорните органи в областта на БИП/БФТ на задължените субекти, различни от кредитни или финансови институции (наричани заедно по-долу „органи за нефинансов надзор в областта на БИП/БФТ“). Не е ясно дали в такава ситуация органите за финансов и нефинансов надзор в областта на БИП/БФТ могат ефективно да сътрудничат помежду си и с други органи.

3.4.2. В ДБИП6 се изисква за обмена на информация между органите за пруденциален надзор и органите за финансов надзор в областта на БИП/БФТ да се прилагат изискванията за професионална тайна, определени в ДБИП6 ([40]). Тъй като режимът на професионална тайна, на който подлежат органите за пруденциален надзор, е уреден в други актове на Съюза, като например Директива 2013/36/ЕС по отношение на пруденциалните надзорни органи на кредитните институции, се предлага съответните разпоредби на ДБИП6 да бъдат изменени, така че да обхващат и равностойни изисквания за професионална тайна. Освен това се предлага това изискване да се прилага и за обмена на информация с други органи, изброени в ДБИП6 ([41]), за да се гарантира съгласувано третиране на споделената информация, независимо от това кои органи участват в обмена. Тези изменения биха били съвместими с решението, предложено в други разпоредби на ДБИП6 ([42]) и прието от законодателите в Директива 2013/36/ЕС ([43]).

3.4.3. ДБИП6 изглежда не разрешава на надзорните органи в областта на БИП/БФТ да споделят информация с централните банки ([44]). Информацията, че надзорен орган в областта на БИП/БФТ възнамерява да наложи значителна административна санкция на кредитна институция ([45]) или да предложи отнемане на лиценз в съответствие с ДБИП6 ([46]), може да бъде важна за централната банка. Предлага се съответното разрешение за обмен на информация да бъде добавено към ДБИП6 поне за органите за финансов надзор в областта на БИП/БФТ. Следва също така да се поясни, че централните банки могат да използват получената информация за своите задачи.

3.4.4. ДБИП6 изглежда не позволява на органите за нефинансов надзор в областта на БИП/БФТ да споделят поверителна информация с органите за пруденциален надзор на кредитни и финансови институции. Такъв обмен може да бъде оправдан, когато задължените субекти, различни от кредитни или финансови институции, като например доставчици на ипотечни или потребителски кредити ([47]), са част от група, която включва и кредитни или финансови институции. Поради това се предлага да се добави такова разрешение.

3.5. *Извършване на комплексна проверка на клиента в ситуации, когато се установи, че дадена институция е проблемна или има вероятност да стане проблемна*

3.5.1. В РБИП1 се изисква по отношение на кредитни институции извършването на комплексна проверка на клиента да става и под наблюдението на надзорните органи в областта на БИП/БФТ в момента, в който е установено, че институцията е проблемна или има вероятност да стане проблемна съгласно Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([48]), или когато депозитите са неналични в съответствие с Директива 2014/49/ЕС на

([37]) Вж. член 51, параграф 2 от ДБИП6.
([38]) Вж. глава V от ДБИП6.
([39]) Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно пазарите на криптоактиви и за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 (COM(2020) 593 final).
([40]) Вж. член 50, параграф 2, последна алинея от ДБИП6.
([41]) Вж. член 50, параграф 2 от ДБИП6.
([42]) Вж. член 51, параграфи 1 и 2 от ДБИП1.
([43]) Вж. например член 56 от Директива 2013/36/ЕС.
([44]) Вж. членове 50—51 от ДБИП6.
([45]) Вж. член 40 от ДБИП6.
([46]) Вж. член 41, параграф 1, буква д) от ДБИП6.
([47]) Вж. член 3, параграф 3, буква к) от РБИП1.
([48]) Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за създаване на рамка за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и за изменение на Директива 82/891/ЕИО на Съвета и директиви 2001/24/ЕО, 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2005/56/ЕО, 2007/36/ЕО, 2011/35/ЕС, 2012/30/ЕС и 2013/36/ЕС и на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 190).

Европейския парламент и на Съвета ([49]). В такива случаи надзорните органи вземат решение относно интензивността и обхвата на такава комплексна проверка на клиента, като вземат предвид конкретните обстоятелства на кредитната институция ([50]). Извършването на такава дейност по отношение на всички или на значителна част от клиентите на институцията може да се окаже относително обременяващо и да отнеме значително време, особено ако кредитната институция не е успяла да събере съответната информация от своите клиенти. Поради това се предлага да се уточни, че такава комплексна проверка на клиента следва да се извършва само когато е необходима.

4. **Ограничение на плащанията в брой**

4.1. В РБИП1 се въвежда забрана за лицата, търгуващи със стоки и предоставящи услуги да приемат или извършват плащания в брой, надвишаващи 10 000 евро или равностойността им в други валути. Позволява се също така на държавите членки да запазят по-ниски ограничения или след консултация с ЕЦБ да приемат по-ниски ограничения ([51]). Приемането на тази разпоредба ще изключи използването на евробанкноти за трансакции от потребител към търговец или от търговец към търговец над посочения праг.

4.2. Съгласно Договора ЕЦБ има изключителното право да разрешава емитирането на евробанкноти в рамките на Съюза ([52]). Евробанкнотите, емитирани от ЕЦБ и НЦБ от еврозоната, са единствените банкноти със статут на законно платежно средство в еврозоната ([53]). По този начин чрез предвидената забрана използването на единственото платежно средство със статут на законно платежно средство, предвидено в първичното право, би станало незаконно над посочения праг. Законодателят на Съюза е този, който трябва да се увери, че тази забрана не нарушава неоправдано основното право на собственост, предвидено в член 17 от Хартата на основните права на Европейския съюз ([54]). В този контекст ЕЦБ отбелязва, че правото на собственост не е неограничено право, а може да подлежи на ограничения в обществен интерес в случаите и при условията, предвидени от закона. В предходни становища ЕЦБ отчита, че борбата с изпирането на пари е в обществен интерес ([55]). Важно е тези ограничения да се основават на доказателства и да са в съответствие с принципа на пропорционалност, т.е. да са подходящи за постигане на законната цел и да не надхвърлят необходимото ([56]).

4.3. Понятието „законно платежно средство“ е разгледано от Съда на Европейския съюз. По-специално Съдът е пояснил, че понятието „законно платежно средство“ за платежно средство, деноминирано във валутна единица, означава, че това платежно средство по принцип не може да бъде отказано при уреждането на дълг, деноминиран в същата валутна единица, по пълната му номинална стойност, което води до погасяване на задължението ([57]). При изясняването на понятието „законно платежно средство“ съгласно правото на Съюза Съдът е взел предвид Препоръка 2010/191/ЕС на Комисията ([58]), която предоставя полезни насоки за тълкуването на съответните разпоредби на правото на Съюза. В точка 1 от Препоръка 2010/191/ЕС се посочва, че когато съществува задължение за плащане, евробанкнотите и монетите като законно платежно средство следва да предполагат а) задължително приемане на тези банкноти и монети; б) приемането им по пълен номинал; и в) правото им на освобождаване от задължение за плащане. Според Съда това показва, че понятието „законно платежно средство“ обхваща, наред с другото, принципното задължение за приемане на банкноти и монети, деноминирани в евро, за целите на плащането ([59]).

([49]) Директива 2014/49/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно схемите за гарантиране на депозити (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 149).
([50]) Вж. член 15, параграф 4 от РБИП1.
([51]) Вж. член 59 от РБИП1.
([52]) Член 128, параграф 1, първо изречение от Договора и член 16, първо изречение от Устава на ЕСЦБ.
([53]) Член 128, параграф 1, трето изречение от Договора и член 16, трето изречение от Устава на ЕСЦБ.
([54]) Харта на основните права на Европейския съюз (ОВ C 326, 26.10.2012 г., стр. 391).
([55]) Вж. Становище CON/2014/37, Становище CON/2017/18 и Становище CON/2019/4.
([56]) Вж. решение на Съда от 26 януари 2021 г., *Hessischer Rundfunk*, съединени дела C-422/19 и C-423/19, ECLI:EU:C:2021:63, точки 69—70.
([57]) Вж. решение на Съда от 26 януари 2021 г., *Hessischer Rundfunk*, съединени дела C-422/19 и C-423/19, ECLI:EU:C:2021:63, точка 46.
([58]) Препоръка 2010/191/ЕС на Комисията от 22 март 2010 г. относно обхвата и действието на евробанкнотите и евромонетите като законно платежно средство (ОВ L 83, 30.3.2010 г., стр. 70).
([59]) Вж. решение на Съда от 26 януари 2021 г., *Hessischer Rundfunk*, съединени дела C-422/19 и C-423/19, ECLI:EU:C:2021:63, точки 46—49.

4.4. Съдът обаче допълнително поясни, че статутът на законно платежно средство изисква само принципно приемане на банкноти, деноминирани в евро, като платежно средство, но не и абсолютно приемане. По-специално статутът на законно платежно средство на евробанкнотите не е пречка при упражняване на собствените си правомощия държава членка да въведе, по легитимни съображения от обществен интерес, дерогация от общото правило за приемане на евробанкноти за сетълмент на задължения за плащане при спазване на определени условия ([60]). Макар решението на Съда по конкретния случай да се отнася до мярка, въведена от държава членка, ЕЦБ счита, че същата обосновка се прилага и за мерките, които Съюзът въвежда при упражняването на своите правомощия.

4.5. Условията, установени от Съда за ограничения на статута на законно платежно средство на евробанкнотите, по-специално изискват: а) че мярката няма за цел, нито за последица, да определя правния режим на статута „законно платежно средство“ на евробанкнотите; б) от правна или фактическа гледна точка тя не води до отмяна на използването на тези банкноти, по-специално като поставя под въпрос възможността задълженията за плащане като общо правило да се изпълняват в такива банкноти; в) приета е по съображения, свързани с обществения интерес; г) предвиденото в тази уредба ограничение на плащанията в брой е годно за постигане на преследваната цел от обществен интерес; и д) посоченото ограничение не надхвърля необходимото за постигането на тази цел ([61]).

4.6. ЕЦБ отбелязва, че член 59 от РБИП1 няма нито за цел, нито за последица установяването на правни норми, уреждащи статута на евробанкнотите като законно платежно средство. Освен това ЕЦБ приветства, независимо от факта, че изглежда липсва анализ или оценка на въздействието, прагът за планираната забрана на трансакции от потребител към търговец или от търговец към търговец трябва да бъде достатъчно висок, за да се избегне фактическо въздействие, водещо до премахването на евробанкнотите. Фактическото премахване на евробанкнотите може да настъпи, наред с другото, ако праговете бъдат определени толкова ниско, че да застрашат икономическата жизнеспособност на парите в брой като общо и широко прието платежно средство и да застрашат функционирането на паричния цикъл, като в крайна сметка засягат и трансакциите под прага. В този контекст ЕЦБ отбелязва, че парите в брой продължават да играят важна роля в обществото и че ЕЦБ и НЦБ от еврозоната запазват ангажимента си да запазят тяхното съществуване, широка обща достъпност и използваемост като платежно средство и средство за съхраняване на стойност. Поради това всички подобни ограничения на плащанията в брой и преследваните с тях цели следва да бъдат внимателно обяснени от Съюза и компетентните национални органи на широката общественост чрез подходящи мерки за комуникация с цел запазване на общественото доверие в еврото в брой като валидно, законно и надеждно платежно средство. Препоръчително е тези комуникационни мерки да включват и съображения относно по-малко ограничителни мерки, като например задължение за уведомяване за трансакции над определен праг, и защо те се считат за по-малко ефективни.

4.7. Възможността за плащане в брой остава особено важна за онези, които поради различни законни причини предпочитат да използват пари в брой вместо други платежни инструменти или нямат достъп до банковата система и електронните платежни средства. Като цяло парите в брой също са полезни и ценени като платежен инструмент, тъй като дават възможност за независими плащания и гарантират защита на данните и на личния живот. Освен това те са широко приети, бързи и улесняват контрола върху разходите на платеца. Също така понастоящем това е единственият платежен инструмент, който позволява на гражданите да извършват сетълмент на трансакция с пари на централна банка, която също се извършва незабавно ([62]), без посредник и без допълнителни такси. Сетълментът на платежна трансакция в брой не изисква нито използването на услуги, предоставяни от една или повече трети страни, нито наличието на техническо оборудване за извършване на прехвърлянето на стойност от платеца към получателя. Поради това парите в брой имат и резервна функция, в случай че възможностите за електронно плащане са временно недостъпни, например поради неизправности в електронните системи за разрешаване и обработка на плащанията. Понастоящем всички непарични плащания разчитат на услуги, предоставяни от търговски субекти, които налагат такси за отделни платежни трансакции. В този контекст ЕЦБ отбелязва, че новият пакет на Съюза за цифровите финанси беше приет през 2020 г. Този пакет включва стратегията за плащане на дребно, чиято цел е да предостави сигурни, бързи и надеждни общоевропейски платежни решения на местно равнище за гражданите и предприятията в ЕС, и стратегията за цифрови финанси, чиято цел е финансовите услуги в Европа да станат по-цифровизирани, като същевременно се запазят много високи стандарти за защита на личния живот и на данните в съответствие със стратегията на Комисията за данните. Законодателят на Съюза е този, който трябва да синхронизира ограниченията за плащане в брой с бъдещото наличие на общоевропейски платежни решения, изискващи високи нива на защита на личния живот и защита на данните, за да се изпълни условието за наличие на други напълно еквивалентни законни средства за сетълмент на парични задължения.

([60]) Вж. решение на Съда от 26 януари 2021 г., *Hessischer Rundfunk*, съединени дела C-422/19 и C-423/19, ECLI:EU:C:2021:63, точка 67.
([61]) Вж. решение на Съда от 26 януари 2021 г., *Hessischer Rundfunk*, съединени дела C-422/19 и C-423/19, ECLI:EU:C:2021:63, точка 78.
([62]) Вж. параграф 2.4 от Становище CON/2017/8, параграф 2.1 от Становище CON/2019/41, параграф 9.2.1 от Становище CON/2020/13, параграф 2.3 от Становище CON/2020/21 и параграф 7.2.1 от Становище CON/2021/9.

4.8. Що се отнася до пропорционалността на ограничение на статута на законно платежно средство на евробанкнотите, Съдът изисква не само мярката да е подходяща за постигане преследваната цел от обществен интерес, но и да не надхвърля необходимото за постигането на тази цел. В предишните си становища ЕЦБ предостави допълнителни насоки относно това дали са пропорционални националните ограничения на статута на законно платежно средство на евробанкнотите. По-специално ЕЦБ отбелязва, че колкото по-широко и по-общо е ограничението, толкова по-строго следва да бъде тълкуването на изискването за ограничението да бъде пропорционално спрямо преследваната цел. Когато се преценява дали дадено ограничение е пропорционално, следва винаги да се взема предвид неговото неблагоприятно въздействие и дали могат да бъдат приети алтернативни мерки, които биха изпълнили съответната цел, като същевременно имат по-малко неблагоприятно въздействие ([63]).

4.9. В настоящия контекст ЕЦБ отбелязва, че забраната, която трябва да бъде въведена с РБИП1, би била абсолютна. Тя не следва основания на риска подход, прилаган досега в рамката за БИП/БФТ, но оказва въздействие върху всички граждани и пътуващи към Съюза. Съдът обаче подчерта, че алтернативни законоустановени платежни средства трябва да бъдат леснодостъпни за всички платци ([64]), и поради това намеква за необходимост от изключения, ако случаят не е такъв. На този етап законодателят по-конкретно не е предложил включването на изключения в РБИП1, за да се обхванат случаите, в които няма да има алтернативни платежни средства, например поради прекъсвания на електрозахранването или други неизправности на системите за електронни плащания. ЕЦБ желае да насърчи включването на такива изменения, за да се подобри пропорционалността на планираната мярка и да се предвидят необходимите изключения в случаите, когато няма други платежни средства за извършване на преки лични плащания. Тези изключения могат да бъдат допълнени, като се изисква проследимостта на платежна трансакция, извършена с евробанкноти, да бъде установена по сравним начин с алтернативните платежни средства, например чрез спазване на ясна документация и/или задължения за докладване.

4.10. В РБИП1 се изисква Комисията да представи в срок до три години от датата на прилагането му доклад до Европейския парламент и до Съвета, в който се оценява необходимостта от и пропорционалността на по-нататъшното понижаване на ограничението за големи плащания в брой ([65]). Първо, изглежда полезно да се съгласуват сроковете по членове 62 и 63 от РБИП1 и да се предвиди първо преразглеждане само пет години след датата на прилагане на настоящия регламент, за да се даде възможност за достатъчно дълъг период от време, когато е наличен и докладът за прилагането на регламента. В този контекст ЕЦБ подчертава, че за всеки планиран преглед Комисията следва да предостави солидни проучвания и емпирични данни за въздействието на ограниченията на плащанията в брой и тяхната ефективност за постигане на преследваните цели. Освен това такива емпирични данни не биха довели автоматично до необходимост от допълнително понижаване на ограниченията за парите в брой. Поради това обхватът на прегледа, изискван от Комисията, следва да бъде преразгледан, така че да се направи оценка както на необходимостта, така и на пропорционалността на коригирането на ограниченията за парите в брой, вместо този преглед да се извършва единствено от гледна точка на по-нататъшното им намаляване.

5. **Рискови фактори за комплексна проверка на клиента**

5.1. В РБИП1 се съдържа неизчерпателен списък на факторите и видовете данни, сочещи потенциално по-нисък риск за целите на процедурите за комплексна проверка на клиента, извършвани от задължените субекти по отношение на техните клиенти ([66]). Списъкът включва също така „публични администрации и предприятия“. Предлага се да се поясни, че понятието „публични администрации“ обхваща и публичните институции и органи, и включва централните банки. В Директива 2005/60/ЕО ([67]), Третата директива за БИП, се използва терминът „публични органи“. В Директива 2006/70/ЕО на Комисията ([68]), с която се транспонира Третата директива за БИП, се използва терминът „публични органи“. В Директива (ЕС) 2015/849, Четвъртата директива за БИП, се използва терминът „публични администрации или предприятия“ ([69]). Според опита на ЕЦБ повечето контрагенти на ЕЦБ разбират тези термини като включващи централните банки. Въпреки това, за да се избегнат съмнения, се предлага пояснение на формулировката.

([63]) Вж. параграф 2.7 от Становище CON/2017/8.

([64]) Вж. решение на Съда от 26 януари 2021 г., *Hessischer Rundfunk*, съединени дела C-422/19 и C-423/19, ECLI:EU:C:2021:63, точка 77.

([65]) Вж. член 63, буква б) от РБИП1.

([66]) Вж. приложение II към РБИП1.

([67]) Вж. член 11, параграф 2, буква в) от Директива 2005/60/ЕО.

([68]) Вж. член 3 от Директива 2006/70/ЕО на Комисията от 1 август 2006 г. относно установяването на мерки за прилагане на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на определението „видни политически личности“ и техническите критерии за процедурите по опростена проверка на клиентите и за изключения поради финансова дейност на случайна или много ограничена база (ОВ L 214, 4.8.2006 г., стр. 29).

([69]) Вж. приложение II, параграф 1, буква б) от Директива (ЕС) 2015/849.

6. **Определение за криптоактиви**

6.1. В РБИП1 терминът „виртуални валути“, въведен в Директива (ЕС) 2015/849 с Директива (ЕС) 2018/843 ([70]), се заменя с термина „криптоактиви“. ЕЦБ приветства тази промяна, тъй като терминът „виртуални валути“ би могъл да доведе до погрешно възприемане относно естеството на тези видове активи, които не са валути.

6.2. ЕЦБ също така разбира, че включването на категорията на доставчиците на услуги за криптоактиви в обхвата на предложения регламент има за цел да приведе рамката на Съюза за БИП/БФТ в съответствие с изменените препоръки на Специалната група за финансови действия (FATF). В това отношение обаче не е ясно дали всички видове виртуални активи, както са определени в препоръките на Специалната група за финансови действия, попадат в обхвата на определението за криптоактиви, използвано в РБИП1. В препоръките на Специалната група за финансови действия виртуалният актив се определя като „цифрово представяне на стойност, която може да се търгува или прехвърля по цифров път и може да се използва за платежни или инвестиционни цели. Виртуалните активи не включват цифрово представяне на фиатни валути, ценни книжа и други финансови активи, които вече са обхванати другаде в препоръките на Специалната група за финансови действия“ ([71]). В РБИП1 се възприема определението за криптоактив ([72]), въведено в предложения регламент за ПКА, и се предвижда, че „криптоактив“ означава цифрово представяне на стойност или права, които могат да бъдат прехвърляни и съхранявани електронно посредством технология на разпределения регистър или друга подобна технология“ ([73]). Следователно определението на Специалната група за финансови действия е технологично неутрално, докато определението в РБИП1 е ограничено до виртуалните активи, основани на технологията на разпределения регистър или подобна технология. Изглежда най-малкото теоретично възможно виртуалните активи да се основават и на друга технология, в който случай изглежда, че те не попадат в обхвата на РБИП1.

6.3. Ако законодателните органи обмислят по-широко, неутрално по отношение на технологиите определение, за да се гарантира съвместимостта на рамката на Съюза с препоръките на Специалната група за финансови действия, ще трябва да се направи избор на политика и по отношение на цифровото представяне на стойност, което може да се наложи да бъде изключено от обхвата на РБИП1.

Когато ЕЦБ отправя препоръки за изменения на предложената директива или регламент, конкретните предложения с обяснителен текст към тях се представят в технически работен документ. Техническият работен документ е достъпен на английски език на EUR-Lex.

Съставено във Франкфурт на Майн на 16 февруари 2022 година.

Председател на ЕЦБ
Christine LAGARDE

([70]) Вж. член 1, параграф 2, буква г) от Директива (ЕС) 2018/843.
([71]) Вж. стр. 130 от препоръките на Специалната група за финансови действия. Достъпни на уебсайта на Специалната група за финансови действия https://www.fatf-gafi.org/
([72]) Вж. член 2, точка 13 от РБИП1.
([73]) Вж. член 2, параграф 3 от предложения регламент за ПКА.